

Pr. Conf.univ.dr. Dumitru Măcăilă

IISUS HRISTOS - VIAȚA NOASTRĂ

Tipărit cu binecuvântarea

† Preasfințitului

Galaction,

Episcopul Alexandriei și Teleormanului

**EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2013**

Referenți științifici:

Protosinghel Asist.univ.dr. Maxim Vlad

Facultatea de Teologie, Universitatea *Ovidius*, Constanța

Pr. Prof.dr. Bogdan-Ioan Brutaru

Seminarul Teologic *Sfântul Dionisie Exiguul*, Constanța

Copyright © 2013 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MĂCĂILĂ, DUMITRU

Iisus Hristos - viața noastră / Dumitru Măcăilă. –

Craiova : Universitaria, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-14-0691-3

232.9

Apărut: 2013

TIPOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Str. Brestei, nr. 156A, Craiova, Dolj, România

Tel.: +40 251 598054

Tipărit în România

Moto:

*“Făclie picioarelor mele este legea Ta și lumină
cărărilor mele” (Psalm, 118:105).*

*“Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă,
pentru că stă asupra mea datoria. Căci vai mie
dacă nu voi binevesti!” (I Cor., 9:16).*

*Părinților mei,
Mărioara și Vasile Măcăilă,
Cu neprețuită recunoștință*

PREFAȚĂ

Omilia creștină reprezintă pentru timpurile moderne o exigență pastorală obligatorie. Experiența de viață creștină, nu poate fi aprofundată, fără o explicare coerentă și clară a Evangheliei Mântuitorului Hristos, ce conține mesajul datator de viață și de sens, trimis de Tatăl - Dumnezeu, prin Fiul Său preaiubit, oamenilor.

Împărtășirea din cuvântul lui Dumnezeu nu este doar un moft al etosului creștin, ci o necesitate vitală și universal valabilă a sufletului omenesc care însetează după cunoașterea lui Dumnezeu, Creatorul său și sursa existenței sale.

Lectura Sfintei Scripturi, a Cuvântului revelat, trebuie să fie urmată obligatoriu de exegeză, pentru că interpretarea corectă a mesajului divin conduce ascultătorul la înțelegerea corectă a sensului textului și a intenției autorului.

Este relevant pentru aceasta, evenimentul întâlnirii celor doi Apostoli, Luca și Cleopa, cu Mântuitorul Hristos, în prima zi a Învierii, pe drumul care ducea către Emmaus. Mântuitorul, interpretându-le personal textele vechi testamentare care anunțau lucrarea Sa răscumpărătoare și jertfa Sa, le-a aprins inimile de bucurie celor doi discipoli, prin faptul că le-a procurat accesul la înțelegerea corectă a pasajelor Scripturii Vechiului Testament, în care se vorbea despre Sine.

Predicile Părintelui Conf. Univ. Dr. Dumitru Măcăilă, prin informația bogată, prin argumentarea convingătoare și prin expresia cuvântului, clară și concisă, produc în sufletul auditoriului, aceeași stare spirituală pe care au simțit-o cei doi Apostoli, în drumul spre Emmaus.

Acest nou volum de Predici, se înscrie, alături de primul, în importanta suită de omilii și cuvântări, pe care marii părinți și dascăli ai Bisericii au generat-o, de-a lungul istoriei bimilenare a Bisericii, ca prelungire a Kerigmei apostolice spre luminarea credinței poporului lui Dumnezeu.

Felicităm autorul, pentru efortul susținut pe care l-a depus, în procesul de expunere, strângere și redactare a acestui material omiletic și îi dorim să bucure cititorii și pe mai departe, cu alte apariții de aceeași ținută.

Asist.univ.dr. Protos. Maxim Vlad, Facultatea de Teologie - Universitatea Ovidius, Constanta

PREFAȚĂ

Citind cartea Faptele Sfinților Apostoli, vom constata că primii creștini <<stăruiau în învățătura Apostolilor și în împărtășanie, în frângerea pâinii și în rugăciuni.>>(II,42). Întocmai ca și ei, părintele profesor doctor Dumitru Măcăilă, cadru didactic universitar la Facultatea de Teologie din Constanța, stăruiește să ne împărtășească al doilea volum de predici pe care le-a înmănușat ca un dar din experiența sa de predicator al cuvântului Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

După ce anul trecut, 2011 A.D., a izvodit la Editura Universitaria primul volum de predici, intitulat <<Viața noastră - Hristos>>, acum, ne invită să lecturăm alte predici, ținute la biserica Buna Vestire din Constanța și adresate atât fiilor săi duhovnicești, cât și colegilor preoți, profesori și slujitori ai sfintelor altare. Predicile, omilii tematice sau exegetice, omilii tematice și panegirice, conțin valoroase meditații și cugetări, pe care ilustrul nostru coleg le adună din experiența sa de peste 40 de ani de preoție jertfelnică, trăită atât în țara noastră, cât și pe continentul american unde l-au purtat valurile vieții.

Lecturând cu atenție și interes didactic și misionar predicile la duminicile de peste an începând cu predica la Rusalii, apoi omiliile speciale la Învierea Domnului, la Înălțare și apoi la sărbătorile unor sfinți mari, cum este Sfântul Ilie Tesviteanul, am identificat stilul inconfundabil cu care părintele Dumitru ne-a delectat și-n primul său volum, stil clar și concis dar cu limbaj potrivit, după cuvântul Mântuitorului care ne-a învățat să fim <<sarea pământului și lumina lumii>> (Matei V,13), pentru a putea răspunde fiecăruia pe înțelesul său, dar și spre folos. Se vedește astfel cuvântul puternic și intransigent al unui intelectual de marcă, bine instruit și cu experiență bogată, de folos unor tineri preoți dar și studenților de la Masteratul în teologie pe care prea cucernicia sa îi îndrumă cu multă râvnă. Omiliile sale respectă canoanele predicii, fiind presărate cu exemple de viață, maxime latinești dar și sfaturi din bogata experiență a autorului. Mai ales azi, când este mare nevoie de echilibru și exemplu pe de o parte, dar și de îndrumare și povață pe de alta, este binevenită inițiativa părintelui profesor, atât pentru activitatea didactică dar și pentru cea misionar-pastorală a Bisericii Ortodoxe Române.

Drept urmare, având prilejul binecuvântat de a-i lectura în premiera aceste cuvinte de folos, din acest nou volum, am întocmit prezentul referat, pentru a-mi exprima bucuria și recomandarea de a continua aceasta muncă nobilă și pe viitor.

Pr. Prof.dr. Bogdan-Ioan Brutaru - Seminarul Teologic
Sfântul Dionisie Exiguul, Constanța

PREDICĂ LA DUMINICA DE DINAINTEA TEOFANIEI

Moto: *"Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit"*
(II Timotei, 4:7).

La mulți ani! An Nou fericit!

Iubiți frați și surori în Hristos,

Aceasta îi scria Sfântul Apostol Pavel ucenicului său Timotei, din Roma, în Anul Domnului 65-67, pe când se afla în lanțuri în închisoare, suferind și fiind aproape de execuție. El fusese închis pentru ceva timp. Unul din ucenicii săi din Efes, Onisifor, l-a vizitat. Nimeni nu a fost lângă Apostol la prima sa audiență, dar el s-a apărat cu succes și *"a fost izbăvit din gura leului"* (II Tim., 4:16; 17). Cu toate acestea, el nu are nici o speranță că va fi eliberat și știe că sfârșitul său e aproape. Dar, ceea ce este și mai rău, prietenii săi i s-au întors împotriva; de aceea, ar vrea să-l vadă pe Timotei încă o dată.

Aceasta este, probabil, ultima epistolă a lui Pavel. El simte că timpul martirizării lui este aproape și așteaptă să fie cu Mântuitorul său. *"De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în Ziua aceea, El, Dreptul Judecător; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui"* (II Tim., 4:8). De fapt, el a suferit moartea martirică sub monstruosul și sceleratul împărat roman Nero, în jurul anului 67, A.D. Sfântul Pavel îl sfătuiește pe Timotei să predice adevărul pentru că el știe că acesta se va confrunta cu apostazia și hărțuirea în Biserică. Fiecare verset al epistolei sale pare să fie întrețesut cu căldură și afecțiune tocmai pentru că cel mai mare misionar pe care l-a avut Biserica lui Hristos simte că el va părăsi această lume în curând.. El vrea ca *"fiul său cel iubit,"* Timotei, să lupte *"lupta cea bună,"* atunci când va rămâne fără ghidarea paternă al mentorului său.

Dragii mei, vorbind despre Sfântul Pavel nu pot să nu subliniez că n-a existat vreodată un om care să fi suferit o schimbare mai mare decât el. Încercați să vă amintiți – uitați-vă la el călărind pe drumul care ducea către Damasc, proferând amenințări, fierbând de mânie. Da, el era plin de mânie împotriva creștinilor și tocmai era pe punctul de a mai trimite câțiva la moarte. Dar s-a întâmplat altceva – L-a întâlnit pe Hristos într-un mod miraculos – și s-a schimbat total și pentru totdeauna!

După ce s-a schimbat, în loc să mai fiarbă de mânie, el L-a predicat pe Hristos cu un zel care n-a fost niciodată egalat de nimeni în Istoria Bisericii. Acum, în loc să-iucidă pe creștini, el îi numește *"iubiții mei."* În loc să-L urască pe Hristos, el Îl iubește așa precum puține ființe umane au făcut-o. În loc să disprețuiască Crucea, el spune: *"Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda decât numai în Crucea Domnului nostru"*

Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine și eu pentru lume!" (Galateni, 6:14).

Acum, Sfântul Pavel vrea ca ucenicul său să știe că viața sa a atins punctul unde ea trebuie să fie sacrificată, *σπενδεσθαι*, ca o "jertfă" către zei. Permiteți-mi să vă amintesc că fiecare masă romană se sfârșea cu un fel de jertfă. O cupă cu vin era luată și vărsată în cinstea zeilor. E ca și cum Sfântul Pavel a spus: "Ziua s-a sfârșit; a venit timpul să ne ridicăm și să mergem; iar viața mea trebuie să fie oferită ca un sacrificiu zeilor." Uimitor e faptul că marele Apostol nu se gândea la faptul că urma să fie executat; el gândea că-și va oferi viața ca o jertfă Mântuitorului său iubit. Așa cum s-a întâmplat cu viața lui Hristos, nici viața lui Pavel n-a fost luată de la el; el și-a oferit-o ca o jertfă de dragul lui Hristos.

Mai mult decât atât, de la convertirea sa pe drumul Damascului, el o oferit totul lui Dumnezeu – erudiția sa, puterea sa, banii săi, timpul său, vigoarea trupului, ascuțimea minții și devotamentul inimii sale înflăcărate. Singurul lucru pe care îl mai avea de oferit era viața lui și el era pregătit s-o ofere cu bucurie, din iubire nețărmurită pentru Hristos.

Așa că el scrie: "...*vremea despărțirii mele s-a apropiat*" (II Tim., 4:6). El folosește cuvântul *αναλυσις* (analysis) pentru "despărțire," cuvânt care are mai multe sensuri. Acest cuvânt se referă la dejugarea unui animal de la căruță. Moartea pentru Pavel era odihnă după o muncă ardentă, epuizantă. Pentru a-l cita pe Spencer, "ușurare după muncă grea, port după mări furtunoase, moartea după viață, sunt lucruri demne de a fi dorite!" De asemenea, cuvântul grec *αναλυσις* (analysis) are și sensul de dezlegare din legături sau eliberarea din cătușe. Așadar, moartea, pentru Pavel, era o dorință de eliberare, o ușurare.

El era pe punctul de a schimba închisoarea romană cu libertatea biruitoare curților Cerului. De fapt, același cuvânt folosit pentru "despărțire" mai are și un alt înțeles: el mai înseamnă și dezlegarea funiilor unui cort. Pentru Sfântul Pavel venise timpul să plece din nou. El făcuse multe călătorii de-a lungul drumurilor Asiei Mici și ale Europei. Acum, era pe punctul de a pleca în ultima și cea mai mare călătorie a sa: era pe punctul de a merge pe drumul care duce către Dumnezeu. Și totuși, cuvântul grec pentru "despărțire" mai înseamnă și dezlegarea funiilor care ancorează un vas. De multe ori, Sfântul Pavel a navigat pe Mediterană. Acum, el este pe punctul de a se lansa în cel mai mare "adânc" care poate fi conceput; el se îmbarcă pe corabia cu care va traversa apele morții pentru a ajunge în portul veșniciei cu Hristos.

"Lupta cea bună m-am luptat," scrie el. Iarăși, cuvântul grec *αγων*, luptă, înseamnă o confruntare în arenă. Când un atlet poate spune că el a făcut tot ceea ce

putea să facă, atunci când iese afară din arenă, n-are importanță dacă a câștigat sau a pierdut, el are o mare satisfacție în inima sa. Marele Apostol a ajuns la sfârșitul vieții și el știe că ”a oferit un bun spectacol!”

”Călătoria am săvârșit.” Ei, bine, acesta este cel mai greu lucru în viață! E ușor să începi, dar este foarte greu să termini, să închei. Acesta este punctul pe care cei mai mulți oameni nu reușesc să-l realizeze – mulți sunt buni începători, dar bieți finalizatori. I s-a sugerat unui om ilustru ca biografia sa să-i fie scrisă când el este încă în viață. El a refuzat acest lucru și a explicat de ce: ”Am văzut foarte mulți atleți căzând în timpul ultimului tur al stadionului.” Este foarte ușor să ruinezi o viață nobilă printr-o nebulie finală! În ceea ce-l privește pe Sfântul Pavel, el este sigur că și-a încheiat călătoria!

Iubiții mei, ați auzit, cu siguranță, de cea mai faimoasă întrecere a lumii, bătălia de la Maraton. După cum știți, în acea bătălie grecii s-au confruntat cu perșii. Împotriva tuturor neșanselor cu care erau priviți, grecii au învins și, după bătălie, un soldat grec, pe nume Pheidippides, a alergat zi și noapte tot drumul pentru a duce această veste a victoriei. S-a dus direct la magistratul Atenei și atât a mai apucat să spună: ”Bucurați-vă! Am învins!” Chiar în timp ce comunica acest mesaj a căzut mort. El și-a completat cursul și și-a făcut datoria; iar eu cred că nu există un mod mai minunat de a muri pentru orice ființă umană!

”Credința am păzit.” Adică, am respectat condițiile ”contractului” meu cu Hristos, semnat în timpul convertirii miraculoase de pe drumul Damascului. Pavel s-a angajat să-L slujească pe Hristos imediat ce a aflat că el este Mesia Cel adevărat. El și-a respectat acel angajament, și niciodată nu și-a dezamăgit Mântuitorul! Mai mult, niciodată nu și-a pierdut încrederea perfectă în Stăpânul său. Spune Nemesius de Emesa: ”Ghirlandele învingătorilor sunt splendide, în totală opoziție cu durerile prin care au fost câștigate. Tocmai de aceea i s-a permis lui Pavel să cadă în suferințe nenumărate. Scopul era ca cununa victoriei pe care el avea s-o poarte să poată fi mai mare!”

”De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui ” (II Tim., 4:8). Comentând acest verset, Sfântul Vasile cel Mare, pe care-l sărbătorim astăzi, în prima zi a Noului An, spune: ”Întoarce-te, sufleto al meu, la odihna ta; căci Domul a fost darnic cu tine...Căci odihna veșnică îi așteaptă pe cei care s-au ostenit să respecte legile în această viață – o odihnă care nu este dată ca o plată sau ca o datorie pentru faptele lor, ci e oferită ca un har al darnicului Dumnezeu celor care și-au pus nădejdea în El.”

Sfântul Pavel e sigur că cununa este pregătită pentru el. În acest punct, el se întoarce de la verdictul oamenilor la verdictul lui Dumnezeu. El știa că, după foarte puțin timp, se va afla din nou în fața scaunului roman de judecată și că judecarea sa ar putea avea doar un verdict. El știa care era verdictul pregătit de împăratul Nero pentru el. Dar, așa cum spunea cineva: "Omul a cărui viață este dedicată lui Iisus Hristos este total indiferent față de verdictul oamenilor. El nu este îngrijorat de faptul că oamenii îl condamnă atâta timp cât el ascultă cuvintele Stăpânului său: *Bine, slugă bună și credincioasă*" (Matei, 25,21).

Tocmai de aceea, Sfântul Pavel îi spune ucenicului său iubit că îl așteaptă cununa dreptății. Și aceleași cununi îi așteaptă pe toți care nădăjduiesc și așteaptă cu înfrigurare venirea Împăratului. Aceasta este ca și cum Sfântul Pavel i-ar fi spus tânărului său ucenic: "Timotei, sfârșitul meu e aproape și eu știu că merg să-mi iau răsplata. Dacă tu îmi urmezi mie, vei simți aceeași încredere și aceeași bucurie când îți va veni sfârșitul." Nu există nici un motiv pentru noi să ne îndoim de acest lucru! **Da, bucuria marelui Apostol este deschisă fiecărui următor al lui Hristos, care luptă lupta cea bună, care încheie întrecerea, care-și păstrează cu fermitate credința!**

Iubiții mei, cineva poate întreba: De ce ne amintește Biserica aceste cuvinte ale Sfântului Pavel în Duminica de dinaintea Botezului Domnului? Ei, bine, ea face acest lucru tocmai pentru a ne aminti că bucuria trăită de Apostolul Pavel când se apropia de moarte poate fi împărtășită cu siguranță de fiecare ucenic, următor adevărat al lui Hristos, care luptă lupta cea bună, care încheie întrecerea vieții, care-și păstrează credința nerăstălmăcită. "Voi nu trebuie să fiți îndurerăți că eu trebuie să plec pentru a fi împodobit cu cununa care va fi pusă pe capul meu de către Hristos," teologhisește Sfântul Ioan Gură de Aur. Și același Sfânt Părinte continuă exegeza versetului paulin în stilul său unic: "Dar dacă aș fi continuat aici, într-adevăr, voi ar trebui să fiți îndurerăți și să vă temeți ca nu cumva eu să cad și să pier."

Iată întrebarea mea: Te-a schimbat Hristos? Poți tu spune cu mâna pe conștiință celor care nu-L cunosc pe Hristos sau care-L resping fanatic, orbește: "Uită-te la mine; ascultă-mă, în timp ce eu îți spun ce a făcut El pentru mine?!" Charlotte Elliot a întrebat pe cineva: "Ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc?" Prietena ei i-a răspuns: "Vino la Iisus, așa cum ești!" Și a venit și a scris un imn care a adus mii de oameni la Hristos. Iată-l: "Așa cum ești, fără nici un angajament/Doar că Sângele Tău s-a vărsat pentru mine,/Și că Tu mă chemi să vin la Tine,/O, Mielul lui Dumnezeu,/Vin, vin!"

Și încă o întrebare: Dacă Hristos te-a schimbat, ești tu unul din martorii Lui adevărați, da, unul din martirii Săi adevărați?! Pentru a te ajuta să înțelegi ce înseamnă să fii un adevărat martir al lui Hristos, voi cita din nou din cel mai mare